

Bruksela, dnia 26.6.2024 r.
COM(2024) 264 final

ANNEX

ZAŁĄCZNIK

do

wniosku dotyczącego decyzji Rady

**w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji ramowej Rady Europy
w sprawie sztucznej inteligencji, praw człowieka, demokracji i praworządności**

Tekst Konwencji ramowej Rady Europy w sprawie sztucznej inteligencji, praw człowieka, demokracji i praworządności

Preambuła

Państwa członkowskie Rady Europy i inni sygnatariusze niniejszej Konwencji,

Zważywszy, że celem Rady Europy jest osiągnięcie większej jedności między jej członkami, opartej w szczególności na poszanowaniu praw człowieka, demokracji i praworządności;

Uznając znaczenie wspierania współpracy między Stronami niniejszej Konwencji oraz rozszerzenia takiej współpracy na inne państwa, które podzielają te same wartości;

Świadome przyspieszających zmian w nauce i technologii oraz głębokich zmian wynikających z działań w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji, które mogą promować dobrobyt człowieka, a także dobrostan jednostki i społeczeństwa, zrównoważony rozwój, równouprawnienie płci i wzmocnienie pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt, a także inne ważne cele i interesy, poprzez zwiększanie postępu i innowacji;

Uznając, że działania w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji mogą oferować bezprecedensowe możliwości ochrony i promowania praw człowieka, demokracji i praworządności;

Zaniepokojone faktem, że niektóre działania w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji mogą naruszać godność ludzką, autonomię osoby, prawa człowieka, demokrację oraz praworządność;

Zaniepokojone ryzykiem dyskryminacji w kontekstach cyfrowych, w szczególności związanych z systemami sztucznej inteligencji, oraz jego potencjalnymi skutkami w postaci tworzenia lub pogłębiania nierówności, w tym doświadczanych przez kobiety i osoby znajdujące się w trudnej sytuacji w zakresie korzystania z przysługujących im praw człowieka oraz ich pełnego, równego i skutecznego udziału w sprawach gospodarczych, społecznych, kulturalnych i politycznych;

Zaniepokojone wykorzystywaniem systemów sztucznej inteligencji niezgodnie z przeznaczeniem i przeciwne wykorzystywaniu ich do celów represji z naruszeniem międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka, w tym poprzez arbitralne lub bezprawne praktyki inwigilacji i cenzury, które osłabiają prywatność i autonomię osoby;

Świadome faktu, że prawa człowieka, demokracja i praworządność są ze swej natury wzajemnie powiązane;

Przekonane o potrzebie ustanowienia, w trybie priorytetowym, mających zastosowanie na całym świecie ram prawnych określających wspólne ogólne zasady i przepisy regulujące działania w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji, które to ramy skutecznie chronią wspólne wartości i wykorzystują korzyści płynące ze sztucznej inteligencji do promowania tych wartości w sposób sprzyjający odpowiedzialnym innowacjom;

Uznając potrzebę promowania umiejętności cyfrowych, wiedzy na temat projektowania, rozwoju, wykorzystania i likwidacji systemów sztucznej inteligencji oraz zaufania do tych procesów;

Uznając ramowy charakter niniejszej Konwencji, która może zostać uzupełniona dalszymi instrumentami w celu rozwiązania konkretnych kwestii związanych z działaniami w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji;

Podkreślając, że niniejsza Konwencja ma na celu sprostanie szczególnym wyzwaniom pojawiającym się w całym cyklu życia systemów sztucznej inteligencji oraz zachęcanie do uwzględniania szerszych zagrożeń i wpływów związanych z tymi technologiami, w tym m.in. w dziedzinie zdrowia ludzkiego i środowiska, a także aspektów społeczno-gospodarczych, takich jak zatrudnienie i praca;

Odnotowując odpowiednie wysiłki innych organizacji i forów międzynarodowych i ponadnarodowych na rzecz pogłębiania międzynarodowego zrozumienia i współpracy w zakresie sztucznej inteligencji;

Mając na uwadze obowiązujące międzynarodowe instrumenty dotyczące praw człowieka, takie jak Powszechna deklaracja praw człowieka z 1948 r., Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 1950 r. (ETS nr 5), Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r., Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych z 1966 r., Europejska karta społeczna z 1961 r. (ETS nr 35), a także odpowiednie protokoły do nich oraz Europejska karta społeczna z 1996 r. (zrewidowana) (ETS nr 163);

Mając również na uwadze Konwencję ONZ o prawach dziecka z 1989 r. oraz Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych z 2006 r.;

Mając ponadto na uwadze prawa osób fizycznych do prywatności i ochrony danych osobowych, w stosownych przypadkach i wynikające na przykład z Konwencji z 1981 r. o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych (ETS nr 108) i jej protokołów;

Potwierdzając zobowiązanie Stron do ochrony praw człowieka, demokracji i praworządności oraz do wspierania wiarygodności systemów sztucznej inteligencji poprzez niniejszą Konwencję;

Uzgodniły, co następuje:

Rozdział I – Postanowienia ogólne

Artykuł 1 – Przedmiot i cel

- 1) Postanowienia niniejszej Konwencji mają na celu zapewnienie, aby działania w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji były w pełni zgodne z prawami człowieka, demokracją i praworządnością.
- 2) Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje odpowiednie środki ustawodawcze, administracyjne lub inne w celu nadania skuteczności postanowieniom niniejszej Konwencji. Środki te są stopniowane i zróżnicowane stosownie do potrzeb ze względu na dotkliwość i prawdopodobieństwo wystąpienia niekorzystnych wpływów na prawa człowieka, demokrację i praworządność w całym cyklu życia systemów sztucznej inteligencji. Mogą one obejmować środki szczególne lub horyzontalne, które mają zastosowanie niezależnie od rodzaju zastosowanej technologii.
- 3) W celu zapewnienia skutecznego wdrożenia jej postanowień przez Strony niniejsza Konwencja ustanawia mechanizm działań następczych i przewiduje współpracę międzynarodową.

Artykuł 2 – Definicja systemów sztucznej inteligencji

Do celów niniejszej Konwencji „system sztucznej inteligencji” oznacza system maszynowy, który – na potrzeby wyraźnych lub dorozumianych celów – wnioskuje, jak generować na podstawie otrzymanych danych wejściowych wyniki, takie jak predykcje, treści, zalecenia lub decyzje, które mogą wpływać na środowisko fizyczne lub wirtualne. Poszczególne systemy sztucznej inteligencji różnią się pod względem poziomu autonomii i zdolności adaptacyjnej po wdrożeniu.

Artykuł 3 – Zakres zastosowania

- 1) Zakres niniejszej Konwencji obejmuje w następujący sposób działania w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji, które mogą kolidować z prawami człowieka, demokracją i praworządnością:
 - a) Każda ze Stron stosuje niniejszą Konwencję do działań w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji podejmowanych przez organy publiczne lub podmioty prywatne działające w ich imieniu.
 - b) Każda ze Stron zajmuje się zagrożeniami i wpływami wynikającymi z działań podmiotów prywatnych w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji w zakresie nieobjętym lit. a) w sposób zgodny z przedmiotem i celem niniejszej Konwencji.

Każda ze Stron określa w oświadczeniu przedłożonym Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy w chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, sposób, w jaki zamierza wykonać to zobowiązanie, albo poprzez zastosowanie zasad i obowiązków określonych w rozdziałach II-VI niniejszej Konwencji do działalności podmiotów prywatnych, albo poprzez wprowadzenie innych odpowiednich środków w celu wypełnienia zobowiązania określonego w niniejszej literze. Strony mogą w każdej chwili i w ten sam sposób zmienić swoje oświadczenia.

Wykonując zobowiązanie wynikające z niniejszej litery, Strona nie może odstąpić od swoich zobowiązań międzynarodowych podjętych w celu ochrony praw człowieka, demokracji i praworządności ani ograniczać ich stosowania.

- 2) Strona nie jest zobowiązana do stosowania niniejszej Konwencji do działań w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji związanych z ochroną jej interesów bezpieczeństwa narodowego, przy założeniu, że takie działania są prowadzone w sposób zgodny z mającym zastosowanie prawem międzynarodowym, w tym zobowiązaniami wynikającymi z międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka, oraz z poszanowaniem jej instytucji i procesów demokratycznych.
- 3) Bez uszczerbku dla art. 13 i art. 25 ust. 2 niniejsza Konwencja nie ma zastosowania do działań badawczo-rozwojowych dotyczących systemów sztucznej inteligencji, które nie zostały jeszcze udostępnione do wykorzystania, chyba że testy lub podobne działania są podejmowane w taki sposób, że mogą one kolidować z prawami człowieka, demokracją i praworządnością.
- 4) Kwestie związane z obroną narodową nie wchodzą w zakres stosowania niniejszej Konwencji.

Rozdział II – Obowiązki ogólne

Artykuł 4 – Ochrona praw człowieka

Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki w celu zapewnienia, aby działania w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji były zgodne z obowiązkami w zakresie ochrony praw człowieka zapisanymi w mającym zastosowanie prawie międzynarodowym i w jej prawie krajowym.

Artykuł 5 – Uczciwość procesów demokratycznych i poszanowanie praworządności

- 1) Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki mające na celu zapewnienie, aby systemy sztucznej inteligencji nie były wykorzystywane do podważania uczciwości, niezależności i skuteczności instytucji i procesów demokratycznych, w tym zasady podziału władzy, poszanowania niezależności sądów i dostępu do wymiaru sprawiedliwości.
- 2) Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki mające na celu ochronę jej procesów demokratycznych w kontekście działań w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji, w tym sprawiedliwego dostępu osób fizycznych do debaty publicznej i udziału w niej, a także możliwości swobodnego formułowania opinii.

Rozdział III – Zasady związane z działaniami w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji

Artykuł 6 – Podejście ogólne

W niniejszym rozdziale określono ogólne wspólne zasady, które każda ze Stron wdraża w odniesieniu do systemów sztucznej inteligencji w sposób odpowiadający jej krajowemu systemowi prawnemu i innym zobowiązaniom wynikającym z niniejszej Konwencji.

Artykuł 7 – Godność człowieka i autonomia osoby

Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki służące poszanowaniu godności ludzkiej i autonomii osoby w odniesieniu do działań w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji.

Artykuł 8 – Przejrzystość i nadzór

Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki w celu zapewnienia wprowadzenia odpowiednich wymogów w zakresie przejrzystości i nadzoru dostosowanych do konkretnych kontekstów i zagrożeń w odniesieniu do działań w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji, w tym w odniesieniu do identyfikacji treści generowanych przez systemy sztucznej inteligencji.

Artykuł 9 – Rozliczalność i odpowiedzialność

Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki w celu zapewnienia rozliczalności i odpowiedzialności za niekorzystne wpływy na prawa człowieka, demokrację i praworządność wynikające z działań w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji.

Artykuł 10 – Równość i niedyskryminacja

- 1) Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki w celu zapewnienia, aby działania w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji były zgodne z zasadą równości, w tym równości płci, oraz zakazem dyskryminacji, zgodnie z mającym zastosowanie prawem międzynarodowym i krajowym.
- 2) Każda ze Stron zobowiązuje się do przyjęcia lub utrzymania środków mających na celu przewyciężenie nierówności w celu osiągnięcia sprawiedliwych i uczciwych wyników, zgodnie z mającymi zastosowanie krajowymi i międzynarodowymi zobowiązaniami w zakresie praw człowieka, w odniesieniu do działań w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji.

Artykuł 11 – Ochrona prywatności i danych osobowych

Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki służące zapewnieniu, by w odniesieniu do działań w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji:

- a) prawa osób fizycznych do prywatności i ich dane osobowe były chronione, w tym za pośrednictwem mających zastosowanie krajowych i międzynarodowych przepisów, norm i ram oraz
- b) wprowadzono skuteczne gwarancje i zabezpieczenia dla osób fizycznych, zgodnie z mającymi zastosowanie krajowymi i międzynarodowymi zobowiązaniami prawnymi.

Artykuł 12 – niezawodność

Każda ze Stron wprowadza, w stosownych przypadkach, środki promujące niezawodność systemów sztucznej inteligencji i zaufanie do ich wyników, które to środki mogą obejmować wymogi związane z odpowiednią jakością i bezpieczeństwem w całym cyklu życia systemów sztucznej inteligencji.

Artykuł 13 – Bezpieczne innowacje

W celu wspierania innowacji przy jednoczesnym unikaniu niekorzystnych wpływów na prawa człowieka, demokrację i praworządność wzywa się każdą ze Stron do umożliwienia, w stosownych przypadkach, tworzenia kontrolowanych środowisk do celów opracowywania i testowania systemów sztucznej inteligencji oraz eksperymentowania z nimi pod nadzorem właściwych organów Stron.

Rozdział IV – Środki odwoławcze

Artykuł 14 – Środki odwoławcze

- 1) Każda ze Stron, w zakresie, w jakim środki odwoławcze są wymagane na mocy jej zobowiązań międzynarodowych i spójne z jej krajowym systemem prawnym, przyjmuje lub utrzymuje środki zapewniające dostępność skutecznych środków odwoławczych w przypadku naruszeń praw człowieka wynikających z działań w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji.
- 2) Na potrzeby ust. 1 każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki obejmujące:
 - a) środki mające na celu zapewnienie, aby odpowiednie informacje dotyczące systemów sztucznej inteligencji, które mogą mieć znaczący wpływ na prawa człowieka i ich odpowiednie wykorzystanie, były dokumentowane,

przekazywane organom upoważnionym do dostępu do tych informacji oraz, w stosownych przypadkach i gdy ma to zastosowanie, udostępniane lub przekazywane zainteresowanym osobom;

- b) środki mające na celu zapewnienie, aby informacje, o których mowa w lit. a), były wystarczające do zakwestionowania przez zainteresowane osoby decyzji podjętej(-tych) z wykorzystaniem systemu lub opartej (-tych) w dużym stopniu na jego wykorzystaniu oraz, w stosownych przypadkach i gdy ma to zastosowanie, samego wykorzystania tego systemu oraz
- c) skuteczną możliwość złożenia przez zainteresowane osoby skargi do właściwych organów.

Artykuł 15 – Gwarancje proceduralne

- 1) W przypadku gdy system sztucznej inteligencji ma znaczący wpływ na korzystanie z praw człowieka, każda ze Stron zapewnia, aby zainteresowane osoby dysponowały skutecznymi gwarancjami proceduralnymi, zabezpieczeniami i prawami, zgodnie z mającym zastosowanie prawem międzynarodowym i krajowym.
- 2) Każda ze Stron dąży do zapewnienia, aby – stosownie do kontekstu – osoby, które wchodzi w interakcję z systemami sztucznej inteligencji, były powiadamiane o tym, że współdziałają z takimi systemami, a nie z człowiekiem.

Rozdział V – Ocena i ograniczanie ryzyka i niekorzystnych wpływów

Artykuł 16 – Ramy zarządzania ryzykiem i wpływami

- 1) Uwzględniając zasady określone w rozdziale III, każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki służące identyfikacji, ocenie i ograniczaniu ryzyka stwarzanego przez systemy sztucznej inteligencji oraz zapobieganiu mu poprzez uwzględnienie rzeczywistych i potencjalnych wpływów na prawa człowieka, demokrację i praworządność.
- 2) Środki te są odpowiednio stopniowane i zróżnicowane oraz:
 - a) należycie uwzględniają kontekst i zamierzone wykorzystanie systemów sztucznej inteligencji, w szczególności w odniesieniu do zagrożeń dla praw człowieka, demokracji i praworządności;
 - b) należycie uwzględniają dotkliwość i prawdopodobieństwo wystąpienia potencjalnych wpływów;
 - c) w stosownych przypadkach biorą pod uwagę punkt widzenia odpowiednich zainteresowanych stron, w szczególności osób, których prawa mogą być naruszane;
 - d) mają zastosowanie iteracyjnie we wszystkich działaniach w ramach cyklu życia systemu sztucznej inteligencji;
 - e) obejmują monitorowanie ryzyka i niekorzystnych wpływów na prawa człowieka, demokrację i praworządność;
 - f) obejmują dokumentację ryzyka, rzeczywistych i potencjalnych wpływów oraz podejście do zarządzania ryzykiem oraz

- g) wymagają, w stosownych przypadkach, testowania systemów sztucznej inteligencji przed udostępnieniem ich do pierwszego wykorzystania i gdy zostaną znacząco zmienione;
- 3) Każda ze Stron przyjmuje lub utrzymuje środki mające na celu zapewnienie odpowiedniego przeciwdziałania niekorzystnym wpływom systemów sztucznej inteligencji na prawa człowieka, demokrację i praworządność. Takie niekorzystne wpływy i środki mające na celu przeciwdziałanie tym wpływom powinny być udokumentowane i stanowić podstawę odpowiednich środków zarządzania ryzykiem opisanych w ust. 2.
- 4) Każda ze Stron ocenia potrzebę wprowadzenia moratorium lub zakazu lub innych odpowiednich środków w odniesieniu do niektórych zastosowań systemów sztucznej inteligencji, jeżeli uzna takie zastosowania za niezgodne z poszanowaniem praw człowieka, funkcjonowaniem demokracji lub praworządności.

Rozdział VI – Wdrażanie Konwencji

Artykuł 17 – Niedyskryminacja

Strony zapewniają, by wprowadzenie w życie postanowień niniejszej Konwencji przebiegało bez dyskryminacji z jakichkolwiek względów, zgodnie z ich międzynarodowymi zobowiązaniami w zakresie praw człowieka.

Artykuł 18 – Prawa osób niepełnosprawnych i dzieci

Każda ze Stron, zgodnie ze swoim prawem krajowym i mającymi zastosowanie zobowiązaniami międzynarodowymi, należycie uwzględnia wszelkie szczególne potrzeby i podatność na zagrożenia w odniesieniu do poszanowania praw osób niepełnosprawnych i dzieci.

Artykuł 19 – Konsultacje publiczne

Każda ze Stron dąży do zapewnienia, aby istotne kwestie podniesione w odniesieniu do systemów sztucznej inteligencji były, w stosownych przypadkach, należycie uwzględniane w drodze dyskusji publicznej i konsultacji z udziałem wielu zainteresowanych stron w świetle skutków społecznych, gospodarczych, prawnych, etycznych, środowiskowych i innych istotnych skutków.

Artykuł 20 – Umiejętności cyfrowe

Każda ze Stron wspiera i promuje odpowiednie umiejętności cyfrowe wśród wszystkich grup ludności, w tym szczególne umiejętności eksperckie w przypadku osób odpowiedzialnych za identyfikację, ocenę i łagodzenie zagrożeń stwarzanych przez systemy sztucznej inteligencji oraz zapobieganie tym zagrożeniom.

Artykuł 21 – Ochrona uznanych praw człowieka

Żadnego z postanowień niniejszej Konwencji nie interpretuje się jako ograniczającego lub wyłączonego prawa człowieka lub inne powiązane prawa i zobowiązania prawne, które mogą być zagwarantowane na mocy odpowiednich przepisów prawnych Strony lub na mocy jakiegokolwiek innej stosownej umowy międzynarodowej, której jest ona stroną, lub w inny sposób je naruszającego.

Artykuł 22 – Szersza ochrona

Żadnego z postanowień niniejszej Konwencji nie interpretuje się jako ograniczającego lub w inny sposób wpływającego na możliwość przyznania przez Stronę środka ochrony o szerszym zakresie niż przewidziano w niniejszej Konwencji.

Rozdział VII – Mechanizm działań następczych i współpraca

Artykuł 23 – Konferencja Stron

- 1) Konferencja Stron składa się z przedstawicieli Stron niniejszej Konwencji.
- 2) Strony przeprowadzają okresowe konsultacje mające na celu:
 - a. ułatwienie skutecznego stosowania i wprowadzania w życie niniejszej Konwencji, w tym wskazanie wszelkich problemów i skutków wszelkich zastrzeżeń dokonanych zgodnie z art. 34 ust. 1 lub wszelkich oświadczeń złożonych na podstawie niniejszej Konwencji;
 - b. rozważanie ewentualnego uzupełnienia lub zmiany niniejszej Konwencji;
 - c. rozpatrywanie spraw i wydawanie konkretnych zaleceń dotyczących interpretacji i stosowania niniejszej Konwencji;
 - d. ułatwienie wymiany informacji na temat istotnych zmian prawnych, politycznych lub technologicznych mających znaczenie dla realizacji niniejszej Konwencji, w tym w dążeniu do realizacji celów określonych w art. 25;
 - e. ułatwienie, w razie potrzeby, polubownego rozstrzygnięcia sporów związanych ze stosowaniem niniejszej Konwencji oraz
 - f. ułatwienie współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami w zakresie istotnych aspektów wdrażania niniejszej Konwencji, w tym, w stosownych przypadkach, poprzez wysłuchania publiczne.
- 3) Konferencję Stron zwołuje Sekretarz Generalny Rady Europy, kiedy tylko uzna to za konieczne oraz w każdym przypadku, gdy większość Stron albo Komitet Ministrów zażądają jej zwołania.
- 4) Konferencja Stron przyjmie swój regulamin wewnętrzny w drodze konsensusu w ciągu dwunastu miesięcy od wejścia w życie niniejszej Konwencji.
- 5) Sekretariat Rady Europy wspomaga Strony w wykonywaniu ich funkcji stosownie do niniejszego artykułu.
- 6) Konferencja Stron może zaproponować Komitetowi Ministrów właściwe sposoby wykorzystania odpowiedniej wiedzy fachowej w celu wsparcia skutecznego wdrażania niniejszej Konwencji.
- 7) Każda Strona, która nie jest członkiem Rady Europy, wnosi wkład w finansowanie działań Konferencji Stron. Składkę Strony niebędącej członkiem Rady Europy ustala wspólnie Komitet Ministrów i Strona niebędąca członkiem Rady Europy.
- 8) Konferencja Stron może podjąć decyzję o ograniczeniu udziału w swoich pracach Strony, która przestała być członkiem Rady Europy na mocy art. 8 Statutu Rady Europy (ETS nr 1) w związku z poważnym naruszeniem postanowień art. 3 Statutu. Podobnie mogą zostać wprowadzone środki wobec każdej Strony niebędącej członkiem Rady Europy na mocy decyzji Komitetu Ministrów o zaprzestaniu

stosunków z tym państwem z powodów podobnych do tych, o których mowa w art. 3 Statutu.

Artykuł 24 – Obowiązek sprawozdawczy

- 1) Każda ze Stron przedstawia Konferencji Stron sprawozdanie w ciągu pierwszych dwóch lat od uzyskania statusu Strony, a następnie okresowo, zawierające szczegółowe informacje na temat działań podjętych w celu wprowadzenia w życie art. 3 ust. 1 lit. a) i b).
- 2) Konferencja Stron określa format i procedurę sporządzania sprawozdania zgodnie ze swoim regulaminem wewnętrznym.

Artykuł 25 – Współpraca międzynarodowa

- 1) Strony współpracują w realizacji celu niniejszej Konwencji. Strony zachęca się ponadto, w stosownych przypadkach, do wspierania państw, które nie są Stronami niniejszej Konwencji, w podejmowaniu działań zgodnych z warunkami niniejszej Konwencji i uzyskaniu statusu jej Strony.
- 2) W stosownych przypadkach Strony wymieniają między sobą istotne i użyteczne informacje dotyczące aspektów związanych ze sztuczną inteligencją, które mogą mieć znaczący pozytywny lub negatywny wpływ na korzystanie z praw człowieka, funkcjonowanie demokracji i przestrzeganie praworządności, w tym zagrożeń i skutków, które pojawiły się w kontekście badań naukowych i w odniesieniu do sektora prywatnego. Strony zachęca się do angażowania, w stosownych przypadkach, odpowiednich zainteresowanych stron i państw, które nie są Stronami niniejszej Konwencji, w taką wymianę informacji.
- 3) Zachęca się Strony do zacieśnienia współpracy, w tym, w stosownych przypadkach, z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w celu zapobiegania zagrożeniom i niekorzystnym wpływom na prawa człowieka, demokrację i praworządność oraz ograniczania takich zagrożeń i niekorzystnych wpływów w kontekście działań w ramach cyklu życia systemów sztucznej inteligencji.

Artykuł 26 – Skuteczne mechanizmy nadzoru

- 1) Każda ze Stron ustanawia lub wyznacza co najmniej jeden skuteczny mechanizm nadzoru nad przestrzeganiem zobowiązań wynikających z niniejszej Konwencji.
- 2) Każda ze Stron zapewnia, aby w ramach takich mechanizmów obowiązki wykonywano w sposób niezależny i bezstronny oraz aby przysługiwały niezbędne uprawnienia, wiedza fachowa i zasoby w celu skutecznego wypełniania zadań w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem zobowiązań wynikających z niniejszej Konwencji, zgodnie z nadaniem skuteczności przez Strony.
- 3) W przypadku gdy Strona przewidziała więcej niż jeden taki mechanizm, w miarę możliwości wprowadza środki w celu ułatwienia skutecznego współdziałania między tymi mechanizmami.
- 4) W przypadku gdy Strona przewidziała mechanizmy inne niż istniejące struktury z zakresu ochrony praw człowieka, w miarę możliwości wprowadza środki w celu wspierania skutecznego współdziałania między mechanizmami, o których mowa w ust. 1, a tymi istniejącymi krajowymi strukturami z zakresu ochrony praw człowieka.

Rozdział VIII – Postanowienia końcowe

Artykuł 27 – Skutki niniejszej Konwencji

- 1) Jeżeli co najmniej dwie Strony zawarły już umowę lub traktat w sprawach objętych niniejszą Konwencją lub w inny sposób nawiązały stosunki w takich sprawach, są one również uprawnione do odpowiedniego stosowania tej umowy lub traktatu lub uregulowania tych stosunków, o ile czynią to w sposób, który nie jest niezgodny z przedmiotem i celem niniejszej Konwencji.
- 2) Strony będące członkami Unii Europejskiej stosują we wzajemnych stosunkach przepisy Unii Europejskiej regulujące sprawy objęte zakresem niniejszej Konwencji, bez uszczerbku dla przedmiotu i celu niniejszej Konwencji oraz dla jej pełnego stosowania w stosunku do innych Stron. To samo dotyczy innych Stron w zakresie, w jakim są one związane takimi przepisami.

Artykuł 28 – Poprawki

- 1) Poprawki do niniejszej Konwencji mogą zostać zaproponowane przez każdą Stronę, Komitet Ministrów Rady Europy lub Konferencję Stron.
- 2) Każdą propozycję poprawek komunikuje się Stronom przez Sekretarza Generalnego Rady Europy.
- 3) Każdą poprawkę zaproponowaną przez Stronę lub Komitet Ministrów komunikuje się Konferencji Stron, która przedkłada Komitetowi Ministrów opinię na temat zaproponowanej poprawki.
- 4) Komitet Ministrów rozważa zaproponowaną poprawkę oraz opinię przedłożoną przez Konferencję Stron i może zatwierdzić poprawkę.
- 5) Tekst każdej poprawki zatwierdzonej przez Komitet Ministrów zgodnie z ust. 4 przekazuje się Stronom do przyjęcia.
- 6) Każda poprawka zatwierdzona zgodnie z ust. 4 wchodzi w życie trzydziestego dnia po zawiadomieniu Sekretarza Generalnego przez wszystkie Strony o jej przyjęciu.

Artykuł 29 – Rozstrzyganie sporów

W przypadku sporu między Stronami dotyczącego interpretacji lub stosowania niniejszej Konwencji Strony te dążą do rozstrzygnięcia sporu w drodze negocjacji lub w inny wybrany przez siebie polubowny sposób, w tym poprzez Konferencję Stron, jak przewidziano w art. 23 ust. 2 lit. e).

Artykuł 30 – Podpisanie i wejście w życie

- 1) Niniejsza Konwencja jest otwarta do podpisu dla państw członkowskich Rady Europy, państw niebędących członkami Rady Europy, które brały udział w redagowaniu niniejszej Konwencji, oraz dla Unii Europejskiej.
- 2) Niniejsza Konwencja podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu. Dokumenty ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia składa się Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.
- 3) Niniejsza Konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia kiedy pięciu sygnatariuszy, w tym co najmniej trzy

państwa członkowskie Rady Europy, wyrazi zgodę na związanie się niniejszą Konwencją zgodnie ust. 2.

- 4) W odniesieniu do sygnatariusza, który później wyrazi swoją zgodę na związanie się niniejszą Konwencją, wchodzi ona w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia złożenia jego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia.

Artykuł 31 – Przystąpienie

- 1) Po wejściu w życie niniejszej Konwencji Komitet Ministrów Rady Europy może, po zasięgnięciu opinii Stron Konwencji i otrzymaniu ich jednomyślnej zgody, zaprosić każde państwo niebędące członkiem Rady Europy, które nie brało udziału w opracowaniu niniejszej Konwencji, do przystąpienia do niej, na podstawie decyzji podjętej większością określoną w art. 20 lit. d) Statutu Rady Europy, z zastrzeżeniem jednomyślności przedstawicieli Stron uprawnionych do zasiadania w Komitecie Ministrów.
- 2) W odniesieniu do każdego państwa przystępującego niniejsza Konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia złożenia Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy dokumentu przystąpienia.

Artykuł 32 – Zakres terytorialny

- 1) Każde państwo lub Unia Europejska może, w chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, wskazać terytorium lub terytoria, na których niniejsza Konwencja będzie stosowana.
- 2) Każda Strona może, w późniejszym czasie, w drodze oświadczenia skierowanego do Sekretarza Generalnego Rady Europy, rozszerzyć zastosowanie niniejszej Konwencji na każde terytorium określone w oświadczeniu. W odniesieniu do tego terytorium niniejsza Konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania oświadczenia przez Sekretarza Generalnego Rady Europy.
- 3) Każde oświadczenie złożone na podstawie dwóch poprzednich ustępów można wycofać w odniesieniu do każdego terytorium określonego w takim oświadczeniu, w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy. Wycofanie staje się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania takiej notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

Artykuł 33 – Klauzula federalna

- 1) Państwo federalne może zastrzec sobie prawo do przyjęcia zobowiązań wynikających z niniejszej Konwencji zgodnie z podstawowymi zasadami regulującymi stosunki między jego instytucjami rządowymi na szczeblu centralnym a państwami wchodzącymi w skład federacji lub innymi podobnymi jednostkami terytorialnymi, pod warunkiem że niniejszą Konwencję stosuje się do instytucji rządowych na szczeblu centralnym danego państwa federalnego.
- 2) W odniesieniu do postanowień niniejszej Konwencji, których stosowanie podlega jurysdykcji państw wchodzących w skład federacji lub innych podobnych jednostek terytorialnych, które nie są zobowiązane przez system konstytucyjny federacji do podejmowania działań ustawodawczych, rząd federalny informuje właściwe organy

tych państw o wspomnianych postanowieniach i przedstawia swoją pozytywną opinię, zachęcając te organy do podjęcia odpowiednich działań w celu nadania im skuteczności.

Artykuł 34 – Zastrzeżenia

- 1) W drodze pisemnej notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy każde państwo może, w chwili podpisywania lub składania dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, oświadczyć, że korzysta z zastrzeżenia przewidzianego w art. 33 ust. 1.
- 2) W odniesieniu do niniejszej Konwencji nie można zgłaszać żadnych innych zastrzeżeń.

Artykuł 35 – Wypowiedzenie

- 1) Każda Strona może w dowolnym czasie wypowiedzieć niniejszą Konwencję, w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Rady Europy.
- 2) Wypowiedzenie takie staje się skuteczne pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

Artykuł 36 – Notyfikacja

Sekretarz Generalny Rady Europy notyfikuje państwom członkowskim Rady Europy, państwom niebędącym członkami, które uczestniczyły w redagowaniu niniejszej Konwencji, Unii Europejskiej, jak również każdemu sygnatariuszowi niniejszej Konwencji, każdemu umawiającemu się państwu, każdej Stronie niniejszej Konwencji lub każdemu innemu państwu, które zaproszono do przystąpienia do niej:

- a) każdy akt podpisania;
- b) złożenie wszelkich dokumentów ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia i przystąpienia;
- c) każdą datę wejścia w życie niniejszej Konwencji zgodnie z art. 30 ust. 3 i 4 i art. 31 ust. 2;
- d) każdą poprawkę przyjętą zgodnie z art. 28 i datę jej wejścia w życie;
- e) wszelkie oświadczenia złożone zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. b);
- f) każde zastrzeżenie i wycofanie zastrzeżenia złożone zgodnie z art. 34;
- g) każde wypowiedzenie dokonane zgodnie z art. 35;
- h) każdy inny akt, oświadczenie, notyfikację lub powiadomienie odnoszące się do niniejszej Konwencji.

Na dowód czego niżej podpisani, będąc do tego należycie upoważnieni, złożyli swoje podpisy pod niniejszą Konwencją.

Sporządzono w [miejsce], dnia ... [miesiąc] 202[4] roku, w języku angielskim i francuskim, przy czym oba teksty są na równi autentyczne, w jednym egzemplarzu, który zostaje złożony w archiwum Rady Europy. Sekretarz Generalny Rady Europy przekazuje uwierzytelnione kopie Konwencji wszystkim państwom członkowskim Rady Europy, państwom niebędącym

członkami, które uczestniczyły w redagowaniu niniejszej Konwencji, Unii Europejskiej oraz państwom zaproszonym do przystąpienia do Konwencji.